

1

„Jūs manęs nepažįstate – niekas – net ir mano motina – taip giliai turiu būti užsidariusi savyje – aš niekada nebūsiu laiminga.“

Julija Mark, buvusi E. T. A. Hofmano mylimoji,
įrašas dienoraštyje

Būtų reikėję kilti baisesnei grėsmei nei karas, kad iširtų ponios fon Blok arbatos gėrimo ratelis. Kas antradienį lygiai trečią valandą salone Kroicgasės skersgatvyje priešais bažnyčią rinkdavosi penkios ponios iš aukštesniojo Drezdeno visuomenės sluoksnio ir išsitraukusios iš rankdarbių krepšelių išsidėliodavo ant minkštasuolių adatas, siūlus, kabliukus siūlui įverti bei antpirščius. Vikriais pirštukais jos stengėsi gražinti pasaulį. Bet dar greičiau nei siuvinėjimo lankelyje nardančios adatos tuomet nuo sofos link sofos skriedavo gandai.

– Sako, kad Napoleonas atsivežė į Drezdeną panelę Mars, kad ji jam skambintų!

Ponios iškalbingai susižvilgčiojo. Septyniolikmetė Ariana fon Blok, jauniausioji ratelio narė, sumišo – kaip paprastai pastaruoju metu, kai draugės imdavo aptarinėti vyrų ir moterų santykius. Vis dėlto ji sukluso.

– Kalbama, – ponija Lencen lyg suokalbininkė pritilo ir pasilenkė į priekį, – kad jis nusivelka savo mundurą ne tik jos buduare!

Ariana paspringo sausainio trupiniu ir užsikosėjo. Jos artimiausia draugė Emilija Lencen, ją nuolatos palaikanti, mėgaudamasi pažvelgė į ją ir tarė:

– Tikrai. Antraip jis ir nežinotų, kur dėti savo ranką!

Dukterys sukikeno, jų motinos patenkintos išsišiepė. Tik kaimynė šioms pikantiškoms naujienoms, atrodo, liko abejinga.

– Jie tariasi matę *empereur* visur – tiek senajame turguje, tiek ir laukuose, prie apkasų darbų Didžiajame sode ir Reknico aukštumoje...

– Gal jis ne vienintelis, kaip ir toje pasakoje apie kiškį ir ežį, – mintijo Emilija.

– Dėl Dievo, – sušuko Ana Luiza fon Blok, dar galų gale paaiškės, kad tas šėtonas ne vienas, o jų visas velnių lizdas!

– Taip būtų galima paaiškinti jo stebuklingas pergales, – pridūrė Ariana ir akimirksniu išraudo, matydama, kad kitos ponios niekaip į jos žodžius nereagavo.

Emilija jai pritarė:

– Karvedžio svajonė: jei jis būtų trijuose ar keturiuose asmenyse, per trumpiausią laiką laimėtų visus mūšius!

– Arba dar geriau, tūkstantis Napoleonų, – Ariana audė minties giją toliau. – Prie patrankų ir ant arklių. Ir dar bent penki šimtai pirmosiose gretose – Bliucheris bemat dezertyruotų!

Merginos vėl sukikeno, nė nepastebėdamos, kad jų motinos dar labiau palinko prie savo iš palisandro medžio pagamintų siuvinėjimo lankelių. Tik kaimynė šiaušėsi it zylė žiemą.

– Jūs kvailos vištos dar prikudakuosite šio pasaulio grobiko pergalę!

Akimirksniu kikenimas liovėsi, draugės išblyško po savo pudra. Ariana pasislėpė už rankdarbio – nėriniuotos nosinaitės su savo inicialais. Bet moteris vis nepaliko jos ramybėje. Ji piktai pasitaisė savo suknelės iškirptę ir įsistebeilijo į Arianą.

– Galėjau numanyti, kad šiuose namuose yra priešo šalininkų!

Paskui kreipėsi į namų šeimininkę:

– Kad jūsų vyras toks, žinome. Bet kad jūs, ponija, nedraudžiate savo dukrai tokių pesimistinių kalbų! – Kaimynė energingai sugrūdo savo rankdarbį į ridikiulį. Ariana baisėjosi tai matydama. Kodėl mama jos negina? Ji bejėgiškai apžvelgė moterų ratelį. Ponija Lencen sėdėjo atsilošusi, mėgaujdamasi šiuo barniu, laimei, vykstančiu ne jos namuose.

– Nevykęs dviejų mergaičių pokštas! – pagaliau paaiškino Ana Luiza, siekdama sumažinti kilusią įtampą ir nuraminti įsiaudrinusią kaimynę.

Kaimynė įtūžusi sužaubavo akimis.

– Toks pokštas rodo, kokios čia nuotaikos, ponija! Ogi lygiai tokios pačios, kaip ir Napoleono šalininkų!

– Tarp kita ko, taip galvoja ir mūsų karalius, – kandžiai teištare Ana Luiza. – Gal dar arbatos? O gal šokolado?

Jos žodžiai nuskambėjo lyg taikos paliaubos. Betina, namų ekonomė, nuolat stebinti viešniais ir pasirengusi vykdyti ponios paliepimus, jau skubiai artėjo prie stalelio su dviem sidabriniais arbatinukais. Tačiau kaimynės nuotaika galutinai subjuro. Ji užtraukė savo ridikiulio raištelius taip įnirtingai, lyg kartuvių virvės mazgą, ir nors jai tereikėjo nusileisti tik vienu aukštu žemiau, užsigobė ant galvos skarą.

– Kitą antradienį manęs nelaukite! Jūsų draugija man atrodo įtartina!

Didžiai apgailestaudama ponija fon Blok išlydėjo ją iš salono. Ariana sugniuždyta susmuko minkštasuolyje, tačiau ponija Lencen jai linksmi mirktelėjo.

– Nesigrauk. Kitą savaitę ji vėl čia sėdės. Vien jau norėdama pabėgti nuo savo vyro!

Ariana sunkiai vadavosi iš slogios nuotaikos. Emilija vėl ėmė kikenti, bet motina ją sudraudė. Veronika Lencen buvo aukšto ūgio, dailaus sudėjimo, gyvų veido bruožų ir turėjo sukaupusi gyvenimiškos patirties. Su Maksimiljanu, savo antruoju vyru, ji turėjo du vaikus, Emilija buvo jų jaunesnioji dukra.

Nors Emilija buvo tik keletu dienų vyresnė už Arianą, bet jau turėjo sužadėtinį, ir dėl to draugė jai labai pavydėjo. Tiesa, jos pavydą švelnino ta aplinkybė, kad jaunikis nebuvo pats šauniausias. Emilijos sužadėtinis, olandų prekybos kontoros tarnautojo atžala, nuo gimimo turėjo nesveiką koją – šio fizinio trūkumo negalėjo užmaskuoti net puošni lazdelė auksiniu bumbulu.

Ir Emilijos nebūtum pavadinęs gražuole. Jos nosis buvo aukštai pakibusi ant veido, antakiai suaugę į krūvą, o atsikišęs smakras teikė veidui guvernantės išvaizdą.

Ne, niekas nebūtų galėjęs paneigti, jog gražiausia šiame mažame ratelyje buvo Ariana. Mintimis nuklydusi kažkur toli, ji rankomis perbraukė sau per skruostus. Blyškias strazdanas, kuriomis buvo nusėta nosytė, ji nesunkiai būtų galėjusi užpuoduoti. Plonų lenktų antakių pešioti nė nereikėjo. Nepriekaištingai atrodė ir veido oda, rožinės lūpos, o ant dailaus smakro puikavosi apgamėlis. Vis dėlto jos pasitenkinimą savimi temdė raudoni šiurkštūs plaukai, kurie, vos tik jai nusiėmus skrybėlaitę, lyg stagarai styrodavo į visas puses.

Kaip čia yra, mąstė Ariana, kad tokia gražuolė kaip aš taip atsilikau vedybų reikaluose? Net ir nuo tos varnos Emilijos? O juk Ariana nepraleido nė vienos progos pasižvalgyti tinkamo jaunikio! Bet niekur nebuvo matyti tokio, kuris jai patiktų ilgiau nei pirmąją pažinties akimirką. Vos tik persimetus keliomis frazėmis, jos susidomėjimas iškart atslūgdavo. O ir apie ką su jais kalbėtis? Apie arklius, karietas? O gal apie karą? Apie kasdienius jos išgyvenimus? Deja, Arianos gyvenimas slinko ramiai ir vienodai. Net ir šiais neramiais laikais antradienio arbatos gėrimo ratelis buvo svarbiausias įvykis dienų tėkmėje!

Bet šilkiniais siūlais siuvinėdama inicialus ant rankdarbių, kuriuos ruošė savo kraičiui, ji suvokė, jog vedybos – ne vien smagi mintis, bet iš anksto nulemtas, neišvengiamas likimas. Jei tik dar liktų karo nesuluošintų tinkamų jaunių!

Motina grįžo į saloną prislėgta veido išraiška.

– Na, jei mūsų draugiją ji iškeis į savo paniurėlį vyrą...

– Šiame karo žygyje blogiausia tai, – atsiduso ponja Lencen ir dar labiau palinko prie siuvinėjimo lankelio, – kad vieni vyrai šaudo, o kiti mirtinai nuobodžiauja!

– O manasis nė kiek, – atkirto Ana Luiza, ieškodama ant minkštasuolio savo adatos. – Kasdien vis tempia ir tempia į namus visokį šlamštą. Jau nebežinau, kur jį ir dėti.

Betina ją pertraukė, nors to paprastai nedarydavo.

– Ponia, ar man leisite?

Ariana nežinojo, ko senoji auklė taip dega nekantrumu, tokia susijaudinusi, jog, rodos, tuoj sprogs. Tuo tarpu motina rado adatą ir – keistas įprotis – prieš smeigdama į rankdarbį, ją aplaižė lūpomis.

– Na, tai nešk šen tą šlykštynę, – pagaliau sutiko.

Vos Betina išėjo pro duris, ponja Blok palinko prie draugės.

– Šaunuolė! Jai vienintelei patinka jo pomėgis.

Ariana jau ketino apginti tėvo garbę, bet čia grįžo Betina, nešina įspūdingu paketu, ir ėmėsi jį atraišioti. Daugybė užrašų bei antspaudų liudijo siuntinį atkeliavus iš labai toli. Ariana padėjo savo rankdarbį į šalį.

Betina pagarbiai atidarė siuntinį ir praskleidė vaškinį popierių. Keturios dailiai suškuotos galvos palinko virš siuntinio, kad geriau matytų, kas jo viduje. Medinėje dėžutėje gulėjo kažkoks raizginys iš juodų garbanotų sruogų, tvirtų kaip medžio plaušai, tik kiek plonesnių. Jis buvo suteptas